

scenariusz

Skutki rewolucji przemysłowej

tryb
synchroniczny

historia

klasa
VII

30 min

Ćwiczenie jest podsumowaniem zajęć dotyczących rewolucji przemysłowej w XIX wieku. Pozwoli ono uczniom i uczennicom zrozumieć, czym jest cywilizacja przemysłowa, oraz dostrzec długofalowe efekty industrializacji. Zastosowanie symulacji komputerowej zilustruje zachodzące zmiany klimatyczne i związane z nimi globalne zagrożenia.

Pytanie kluczowe

Czy odczuwasz skutki rewolucji przemysłowej?

Cele zajęć:

- Opiszysz pozytywne i negatywne skutki uprzemysłowienia
- Poznasz znaczenie pojęć: cywilizacja przemysłowa, industrializacja, urbanizacja
- Dostrzeżesz długofalowe efekty uprzemysłowienia w skali globalnej

Materiały i narzędzia:

- materiał dla ucznia i uczennicy
- prezentacja do wyświetlania

Związek z podstawą programową:

I.1,4,5, II.1,4,5, III.1,2,3,4.

XIX.2.

Przebieg zajęć

- 1** Poproś uczniów i uczennice o wymienienie głównych wynalazków i gałęzi przemysłu dynamicznie rozwijających się od XIX wieku. Zapytaj o surowce, rynki zbytu, transport itp. Przypomnij terminy: cywilizacja przemysłowa, industrializacja i urbanizacja. Miejsce na wpisanie definicji znajduje się w Zadaniu 1 w materiale dla ucznia i uczennicy.

Jeśli chcesz potraktować ćwiczenie wyłącznie jako powtórzenie i zyskać nieco czasu, zrezygnuj z Zadania 1 nie wpłynie na dalszy przebieg lekcji.

- 2** Poproś młodzież o wykonanie Zadania 2 z materiału dla ucznia i uczennicy. Niech w grupach około 4-osobowych wypiszą pozytywne i negatywne skutki uprzemysłowienia, następnie wybiorą 2 opcje i wpiszą we wspólnym dokumencie (np. poprzez ankietę).

Narzędziem, którego możecie użyć do zebrania odpowiedzi, może być prezentacja Mentimeter lub Formularze z pakietu Google. Przykładowy formularz znajdziesz pod linkiem: <https://forms.gle/qe9EXpUJAwGfMrc89>.

- 3** Podsumuj ćwiczenie, wskazując na najistotniejsze pozytywne skutki uprzemysłowienia. Mówiąc o negatywnych skutkach, podkreśl, że industrializacja doprowadziła do zmian w środowisku już w XIX wieku. Wówczas odnotowywano wzrost zanieczyszczenia powietrza i wody, bardzo szybko zmniejszały się też powierzchnie lasów, masowo wycinanych na potrzeby przemysłu. Rozpoczęła się też ogromna eksploatacja nieodnawialnych zasobów naturalnych, w tym głównie węgla i ropy. Działalność człowieka i dalszy rozwój cywilizacji przemysłowej doprowadził do postępującej obecnie zmiany klimatu.

Do podsumowania możesz wykorzystać materiały zamieszczone w publikacji CEO „Lekcja z klimatem”, w szczególności Lekcję 2. „Wehikuł czasu”:
<http://bit.ly/LekcjaZKlimatem>.

- 4** Upewnij się, czy młodzież dostrzega związki przyczynowo-skutkowe między rozwojem cywilizacji przemysłowej a zmianą klimatu. Pokaż młodzieży zajawkę filmu WWF “Punkt Krytyczny. Energia OdNowa”: http://bit.ly/PunktKrytyczny_WWF_trailer. Po jego obejrzeniu zapytaj o wrażenia. Podkreśl najważniejszy przekaz filmu.

- 5** Powiedz, że jasne jest już, że skutki rewolucji przemysłowej odczuwamy do dziś. Zaproponuj uczestnikom i uczestniczkom, aby indywidualnie wykonali Zadanie 3 z materiału dla ucznia i uczennicy w kilku zdaniach udzielając pisemnej odpowiedzi na pytanie: *Jakie skutki rewolucji przemysłowej odczuwamy dziś?*

Zwróć uwagę młodzieży na rzetelne źródła wiedzy na temat klimatu wymienione w materiale dla ucznia i uczennicy. Zachęć młodych ludzi do przeprowadzenia w ich domach rozmów na temat działań podejmowanych przez Szwedkę Gretę Thunberg i

Młodzieżowy Strajk Klimatyczny. Więcej informacji: strona Młodzieżowego Strajku Klimatycznego na Facebooku: @FidaysForFuturePL.

Polecane materiały:

Materiały z programu "Klimat to temat!" CEO: <https://ekologia.ceo.org.pl/klimat-to-temat/materialy>

Strony internetowe poświęcone zmianie klimatu:

www.ziemianarozdrozu.pl

www.naukaoklimacie.pl

www.chronmyklimat.pl

www.koalicjaklimatyczna.org

www.climate.nasa.gov

Scenariusz pochodzi z publikacji „Edukacja globalna na zajęciach historii w gimnazjum” wydanej przez Centrum Edukacji Obywatelskiej w 2015 roku w ramach projektu „W świat z klasą”. Publikacja dostępna pod adresem: http://bit.ly/WSK_Historia.

Aktualizacja w ramach projektu „Ścieżki do Celów” w 2019 roku.

Autorka: Patrycja Kopcińska

Aktualizacja: Patrycja Kopcińska, Justyna Zamojda

Digitalizacja w ramach projektu „W świat z klasą” w 2021 roku.

Digitalizacja: Katarzyna Dzięciolowska, Aneta Radzik

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej.

